

Sekretariatet for Trygge lokalsamfunn

23.03.2010

Trygge Lokalsamfunn- ÅRSRAPPORT 2009

1. **Kommune:** Klepp

2. **Kontaktperson:** Ingrid Lea Mæland, rådgjevar, folkehelse/Trygge lokalsamfunn koordinator, 60% stilling. Ingrid.lea.maland@klepp.kommune.no

3. **Infrastruktur.**

Tverrsektorielle gruppe: kommuneoverlege, plansjef, rådgjevar i etat for skule og barnehage, seksjonsleder fysio-og ergoterapi, fritidssjef/ SLT-koordinator, leder helsestasjon, rådgjevar/TL-koordinator. Rapporterer til rådmannens ledergruppe. Undergrupper som har ansvar for hver sine områder (eldre, barn, trafikk osv). Samarbeid med politiråd, brannvesen, Statens vegvesen og frivillige organisasjoner (eks. Trygg trafikk).

4. **Langsiktige og bærekraftige programmer**

Styringsdokument	Målgruppe	Startet	Kommentarer
Kommuneplan	alle	2006	TL sentralt i temadel, arealdel med ROS-analyser. (Ny fra 2010- 2021)
Partnerskapsavtale for folkehelse	alle	2007	Skadeforebygging sentral del i avtalen
Trafikksikkerhetsplan	alle	1997 2009- 2012	Status kommundelplan. Ny plan, 4-årige handlingsprogram med 0- visjonen som rød tråd
Kommunedelplan for fysisk aktivitet "Kom deg ut!"	alle	2005	"Aktiv og trygg"/TL sentralt. Konkrete skadeførebyggende tiltak i handlingsprogrammet. Rev.2009
Plan for psykisk helsearbeid	alle	2007	Sterk forebyggingsprofil
Grøntplan	alle	2007	"Aktiv og trygg"/TL planpremiss
Kommunedelplan for Kleppe sentrum	alle	2004	"Aktiv og trygg"/TL som planpremiss. Nytt handlingsprogram 2009
Handlingsplan for universell utforming	alle	2006 2009	3 veiledere utarbeidet i 2007 Prosjektplan 2009-2013 Aktivitetsplan 2009-2010 Utnemd som ressurskommune
Overordna beredsskapsplan	alle	2002	Har mange underplanar som Plan for helsemessig og sosial beredskap, Plan ved brann/ulykker i skular og barnehagar, Smittevernplan

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2010-2013	alle	2009	Kartlegging av rusmiddelsituasjonen gjennomført. ”Bu trygt bu godt”- prosjekt videreført i planen.
---	------	------	--

5. Programmer rettet inn mot høyrisiko grupper

Aktive programmer:

Handlingsprogram	Målgruppe	Overordnet styringsdokument	Startet	Kommentarer
O- Visjonsprosjekt (samarbeid med Statens vegvesen, Rogaland Fylkeskommune, Trygg trafikk, politi og kommunar)	Ungdom	Prosjektplan Kommunedelplan for trafiksikkerhet	2007 vedtatt 2008 2009	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomført kartlegging ift ungdommenes holdning til sikkerhet. Alle 3. kl.videreg.skole besøker trafiksikkerhetshall, førstehjelpsopplæring mm Opprustning gangfelt ”Ikke tøft å være død” Trafikk-kontroller med oppfølgende samtaler med unge sjåførere
Trygg Skolevei	Barn og foreldre	Trafiksikkerhets Plan	2009	<ul style="list-style-type: none"> Holdningskampanje sykle mer, sykkelstistrategi, Opplæringsprogram for skolene
Opplæringsprogram trafiksikkerhet	Brukere av el.rullestoler og scootere	Prosedyre i kvalitetssystemet	2006	<ul style="list-style-type: none">
Program for fallforebygging	Eldre	Årsplan	2006 2009	<ul style="list-style-type: none"> Fallkalender og undervisningsmaterieell distribuert til målgruppa Info skadeforebygging frivillige organsasjoner Systematisk gjennomgang av avviksmeldinger ved fall i sjukeheim Økt bruk av hofteputer Prosjektstart,Forebyggende hjemmebesøk
Tidleg intervensjon. Ihob- prosjekt	Barn 0-10 år	Prosjektplan	2006	Forebyggingsarbeid på tvers av sektorene, inneholder ulike programmer, eks ART, psykisk fostring, Webster. S.
PlanROS	Planleggere (ift selve	Prosjektplan	2003	Verktøy for sikkerhet og helsehensyn i planlegging.

	verktøyet)			Nyttig ift å fremme trygghet for utsatte grupper.
Brannsikring sykehjem, omsorgsboliger, kommunale boliger	Beboere	Plan for gjennomgang av kommunale boliger	2008 2009	Systematisk gjennomgang av alle kommunale boliger er gjort, konkrete forebyggingstiltak iversatt, Prosjekt eldre- samarbeid Brannvesen m.bla. kurs for ansatte i hjemmetjenesten
Vold i nære relasjoner	Særlig kvinner og barn	Handlingsplan	2007 2009	Kompetanseoppbygging. Koordinator Mottaksteam opprettet, setter i verk konkrete tiltak.
Førebyggingsprogram mot skader og ulykker	Barn og unge	Plan for helsestasjons og skulehelsetenesta	2002 Rev. 2009	Tema i barnehager, skoler og ungdomsklubb
Samarbeidsrutiner unge lovbrøyttere	Ungdom	Ruspolitisk handlingsplan	2002 Rev. 2009	Eget tiltak ift oppfølging av unge som kommer i kontakt med politi pga rus.
Oppsøkende ungdomsteam	Ungdom		2009	3 årlig prosjekt Forebygga rus og kriminalitet
Sikkerhet i nye barnehager	Barn 0-6 år	Forskrift om miljøretta helsevern i skuler og barnehager	2007	Hver barnehage utarbeider rutiner for sikkerhet. DagROS-analyser brukt som grunnlag.
Forebygging for mennesker i risikosona	alle		2009	Utvikling av forebyggende arbeidsmetode med bruk av kartleggingsverktøy- mennesker med rusproblematikk
Forebygge psykiske problemer hos barn og ungdom som lever i familier med rus og psykisk sykdom	Barn og ungdom		2006 2009	2 grupper hver vår i regi Helsestasjon til barn Oppstart av tilbud til ungdom
DagROS	Alle	Kommuneplan Trygge lokalsamfunn	2001 2009	Inngår som verktøy i kvalitetssystemet, program og brosjyre Ny DagROS brosjyre tilpasset befolkningen, distribuert

Programmer startet i TL men gått over i drift:

Handlingsprogram	Målgruppe	Overordnet Styringsdokument	Startet	Kommentarer
------------------	-----------	-----------------------------	---------	-------------

SLT- program	Ungdom	Årsplaner	2001	Gjelder kriminalitet, rus og samspillsvansker
Ulykkesforebygging barn og unge	Barn og unge	Plan for helsestasjon og skulehelseteneste	2002	Særlig fokus på heimeulykker
Forebygging av heimeulykker blant eldre	Eldre	TL-søknad	2002	Heimetjenesten kartlegger ulykkesfeller ved vurderingsbesøk.
Brann-dokumentasjon	Kommunalt tilsatte	HMS-system	2005	Utviklet system som har vakt ekstern interesse
Natteravnsordning	Ungdom	SLT-handlingplan	2001	
Handlingsprogram trafikk (4 årig)	Barn og unge	Trafikk-Sikkerhetsplan	2004	Egne tiltak for skolebarn. Nytt program frå 2008
Yo-pro (young people i progress)	Ungdom	Prosjektplan	2007	Forskningsprosjekt, forebygging
DagROS	Alle	TL-søknad Prosjektplan	2001	Inngår som verktøy i kvalitetssystemet
Miljørettet helsevern i skoler og barnehager	Barn	HMS- system	2003	Skadeforebygging eget tema, skoler/barnehager bruker DagROS

6. Programmer som dokumenterer hyppigheten og årsakene til skader

- Lokal ulykkesregistrering ved alle legekontorer i kommunen og legevakt fra 2000. (opphold fra 2005, gjenopptas fra 2009)
- Spesiell registrering av trampolineulykker en periode (legekontor)
- Spesiell registrering av isbaneulykker 2007-2008 (legevakt)
- Avviksregistrering i kvalitetssystem
- Skaderegistrering i HMS-system
- Brannstatistikk. Årlig rapport fra brannsjefen (Brannvesenet Sør- Rogaland)
- Helse- og miljørekneskap (kommunen)
- Trafikkulykker. Månedlige rapporter fra Trygg trafikk
- Lovbrudd, statistikk fra politiet
- Fallulykker blant eldre i institusjon registreringsverktøy, 2009

7. Evalueringstiltak til å vurdere egne programmer, prosesser og effektene

- Lokal ulykkesregistrering brukes også i evalueringssystemet
- Avvikshandtering i kvalitetssystemet
- SLT-arbeidet evalueres jevnlig i styringsgruppa hvor fagfolk, administrasjon, politi og politikere er med.
- Ungdomsundersøkelse jevnlig, ca hvert 3 år
- DagROS. Metoden har eget punkt om evaluering
- Program og prosesser som settes i gang evalueres i tverrsektoriell gruppe
- Levekårskartlegging, gjennomført 2009
- Kartleggingsverktøy rusmiddelsituasjonen- Brukarplan, synliggjør utfordringar

8. Kontinuerlig deltakelse i nasjonalt og internasjonalt nettverk av trygge lokalsamfunn

Internasjonalt

- Klepp arrangert Nordisk SC- konferanse i 2002
- Deltagelse på 13th Internasjonal SC- konferanse i Praha i 2004
- Klepp samarbeider med kommunen Donji Vakuf i Bosnia. Samarbeidet dreies nå mot TL-arbeid og folkehelse. Bosnia har ingen godkjente SC. Landet har store utfordringer innen skade- og ulykkesforebygging.
- Kommunens TL-arbeid er internasjonalt kjent gjennom Aud Solveig Nilsens doktoravhandling "Municipal Risk Management. Implications of the use of different risk tools". Hun har hatt forelesninger på flere internasjonale konferanser i 2007.
- DagROS- brosjyren finnes i engelsk versjon og distribueres i ulike internasjonale sammenhenger.

Nasjonalt

- Deltar fast på TL- nettverksråd
- Deltar i regionalt skadeforbyggende nettverk sammen med Fylkesmannen og utvalgte kommuner
- Kommunen deltek som ressurskommune i Fylkeskommunen sitt nettverk for Universell utforming
- Arrangert årlige folkehelsekonferanser for alle kommuner i Rogaland
- Er partnerskapskommune for folkehelse

9. Endringer

Ikke vesentlige endringer gjort ift struktur. Tiltak og programmer endres etter behov.

10. Vellykkede tiltak

- Utviklet DagROS- enkelt verktøy som alle kan bruke for å forebygge ulykker i hverdagen. DagROS er velkjent, skaper identitet og brukes av mange. Utformet forenklet utgave distribuert til alle husstander i kommunen 2009.
- Fallkalender. Bursdagskalender med illustrasjoner og forebyggingstips. Brukes i undervisning, i lag og foreninger mm.
- Ukens sommertips. Serie i lokalavisa med tips om ulykkesforebygging (drukning, insektsstikk, forbrenning, forgiftning mm)
- Brannforebygging for eldre. Kurs for ansette i heimetjeneta i samarbeid med Brannvesnet i Sør- Rogaland.

11. Resultat

Trygge lokalsamfunnarbeidet er sentralt i alle overordnede planer. Slagordet "Aktiv og trygg i Klepp" går igjen i det vi gjør og skal legges til grunn i all planlegging. PlanROS (ros i plansaker) er et resultat av TL-arbeidet. TL har vært spydspissen i kommunenes folkehelsearbeid.

Sitat: DagROS har lært meg å forstå risiko og nå våger jeg ta flere sjanser (førskolelærer). Først kommer sikkerhet for ungene, så får alt annet komme etterpå (ordfører ifb med reguleringsplaner)

12. Frivillige lag, organisasjoner

- Etablering av nabohjelpsområder

- Bruk av DagROS
- Trygg trafikk, trafikkopplærings program i skulane
- SAMKJØR: Trafikkplan for bestemte områder i tettbebygde strøk. Samarbeid med vellagene for å kartlegge problemer som grunnlag for sikker skolevei.

13. Egne midler

Ikke satt av egne midler til TL-arbeid på kommunebudsjettet, men har sett av midler til folkehelsearbeid generelt (60% koordinatorstilling).

14. Profilerings

- Kommunens hjemmeside: www.klepp.kommune.no- individ og samfunn- Trygge lokalsamfunn
- 20 store flagg med SC-logoen til bruk langs gater, heises opp ved ulike arrangementer.
- Refleksvester med SC-logoen til alle tilsatte i kommunen
- Fallkalender
- DagROS-brosjyre
- Logoen brukt i trykksaker, planverk mm.
- Avisartikler med utgangspunkt i Klepp et trygt lokalsamfunn: "ukens sommertips" og "hopp trygt på trampolinen"
- Avisartikkel i SA om DagRos sikkerhet og risikoanalyse i kvardagen ifb. Ny forenkla brosjyre og plakater.
- Avisartikkel om Trygge lokalsamfunn/ universell utforming, planlagt Bosnia prosjekt

Klepp kommune, 10.07.2009

Kåre Bøen
kommunalsjef

Ragnhild Aanestad
rådgjevar